

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

El Primer de Maig serà commemorat a tot el món com una prova d'adhesió a la Revolució espanyola.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY II

Mataró, dilluns 26 abril 1937

NUM. 237

NÚMERO SOLT: 1,5 CTS
SUBSCRIPCIÓ: 2,50 PEsSETES MES

Com restableix Franco l'ordre

Arihur Koestler va rebre l'encàrrec de fer per al diari liberal anglès «News Chronicle» una enquesta en la part d'Espanya ocupada per les tropes feixistes.

He llegit el seu llibre i he pogut constatar que és un dels llibres més remarcables que s'han escrit sobre la guerra d'Espanya. Aquest llibre l'haurien de llegir tots aquells que ignoren quins són els mètodes per mitjà dels quals es vol «civilitzar» Espanya.

L'estudi dels fets demostra en primer terme que les crueltats perpetrades tenen un caràcter sistemàtic. No es tracta de manifestacions salvatges de la crueltat que es desenrotlla en el soldat que es troba enmig dels horrors de la guerra, ni es tracta de casos isolats. Es mata i es fan els turments a sang freda, sense còlera, reglamentàriament. Volen espantar Espanya i llançar-la tremolosa i dòcil als peus dels nous amos. Els caps del moviment miren de negar llurs crueltats davant d'Europa. Però se enorgulleixen a Espanya. Queipo de Llano oblida alguna vegada que la seva ràdio se sent de lluny i el seu auditori estranger escolta aleshores amb estupor i indignació les seves declaracions. Ve-te'n aquí tres trossos escollits: «Sapigueu (s'adreça als republicans) que tinc en el meu poder en ostatge bon nombre de parents dels criminals de Madrid i que la vida d'aquests ostatges respon de la dels nostres amics de la capital i us repetixo el que ja us vaig dir una altra vegada: que en les nostres presons hi ha un cert nombre de minaires de de Riotinto (18 d'agost). El vuitanta per cent de les famílies d'Andalusia ja porten dol. Per a assegurar la victòria final no dubtarem a prendre mesures més rigoroses encara (19 d'agost). Els nostres braus legionaris i regulars han ensenyat als covards roigs... prou s'han escarrassat per escapar-se'n, però no els ha servit de res (23 de juliol).»

I no us penseu que són frases excepcionals. De frases així n'ha dit també els altres caps des de bon començament de la lluita, la qual es va iniciar el 1934 per l'assassinat en massa de Astúries.

El comandant Doval (avui militar rebel) ja deia aleshores en dirigir-se a Astúries, que no deixaria ni un sol revolucionari viu i que àdhuc mataria la llavor de la banda revolucionària.

El general López Ochoa feia llançar pels seus aviadors aquest manifest sobre Oviedo que estava assetjat: «Tot el dany que s'us ha causat ara pel bombardeig aeri i per les nostres tropes no té punt de comparació amb el que patireu si no us rendiu

amb les armes abans de sortir el sol. Passat aquest termini la batalla continuarà sense perdó fins que us extermini a tots. Per cada persona que mateu jo en mataré deu dels vostres. Recordeu que tinc al meu poder 10.000 roigs, que la sort dels 25.000 ferits que es troben als hospitals de Madrid depèn de vosaltres».

I en fi, el mateix Franco va declarar el 29 de juliol a l'enviat del «News Chronicle» que per a aconseguir el seu objectiu no dubtaria a afusellar la meitat del poble espanyol.

No es tracta solament d'una xerrameca cínica, sinó que els actes corresponen a les paraules. El que no s'ho vulgui acabar de creure que llegeixi el llibre de Koestler. Allí veurà com cada ciutat conquerida ha estat l'escenari de crims horribles, com s'assina i es tortura la població suspecte de republicanisme, com s'ultraïa i es maten les dones i els infants. Jo em limitaré a citar dos documents autèntics, dels més criminals que mai s'hagin conegut en les guerres civils. El primer document és una declaració feta pel coronel Yagüe al representant del «Deutsches Nachrichten Bureau». «La lentitud amb què es conquista Espanya permet de netejar el país de tots els elements roigs». El segon document és una ordre adreçada als oficials superiors de l'exèrcit rebel. Se'n va trobar un exemplar a la butxaca de Manuel Carrache, oficial rebel fet presoner al front de Guadalupe. Vet aquí alguns extractes: Una de les condicions essencials de la victòria està a fer trontollar la moral de les tropes enemigues. El sembrar el pànic en la població civil que es troba en la línia de retirada de l'enemic, contribueix en gran manera a la desmoralització de les tropes. L'experiència de la Gran Guerra ensenya que els danys causats per equivocació en les ambulàncies i en els combois de ferits enemics provoca una gran desmoralització en les tropes.

Tot comentari disminuiria l'eficàcia d'aquestes citacions.

Louis de Broeckère

De «Le Peuple»

Ciudadans!

La Mutualitat Aliança Mataronina demana voluntaris que estiguin disposats a donar sang en el cas que convingui.

Adreceu-vos a la Secretaria de la Clínica un dia d'aquest mes, de 6 a 8 del vespre, on us donaran les explicacions que calguin.

Donem la nostra sang en pro dels caiguts per la metralla feixista

Obrer antifeixista! Els teus germans del front fa nou mesos que lluiten contra la criminal invasió del feixisme espanyol en col·laboració amb l'imperialisme estranger.

Els traïdors a la República espanyola no n'han tingut prou de vendre al feixisme internacional trossos de la nostra terra estimada, puix que per acabar de completar la seva ambició, assassinen covardament els seus moradors amb procediments vandàlics.

Els nostres germans sacrifiquen llur vida per tal de forjar una Humanitat més digna i conscient.

Escoltem per uns moments les veus dels nostres germans enllà de les línies de combat... Ells es troben mancats de tot; passen hores tètriques plenes de privacions, pluja, vent i fred; la sed els resseca la gola, el retruny de les màquines de guerra els esquerda els timpans de l'oïda; la febra s'apodera d'ells, com un regueró de pólvora s'inflamen els seus sentiments i com feres ferides contra de altres feres que envaeixen els nostres pobles, s'aboquen a la lluita impulsats per les ànsies de llibertat que tots hem de sentir en aquests moments i en la resta de la nostra existència.

Tu, doncs, com tots plegats, tens el deure d'ajudar-los. Ens hem de sacrificar per ells, continuant a la reraguarda l'obra amarada d'amor i germanor per a endolcir les hores plenes de fel que els nostres defensors sofreixen en pro de la nostra causa.

No oblidem que han deixat les eines del treball, per a empuñar les armes que en temps no llunyà han de conduir-nos a la victòria. No oblidem tampoc, que els nostres enemics ens pressionen cada dia, puix que el seu desig insà és esclavitzar-nos a nosaltres i al nostre poble honorat i laboriós. Però nosaltres diem: volem viure lliures i no morir esclaus! Davant doncs l'esperit lliure que posseïm, hem de fer-nos forts contra les escames del nostre adversari, disposats de la forma que calgui a presentar-li cara en tots els ordres i en totes les ocasions.

Ara bé: en aquesta lluita fratricida que el feixisme inhumà ha desencadenat contra les terres de Castella i Catalunya fa tant temps, s'ha comprovat a bastament que molts dels nostres heroics combatents—a part de les lesions produïdes per la metralla enemiga—, morien més per la gran pèrdua de sang; i aquest cabal preciós de la vida s'escolà de llurs venes per manca de mitjans espontanis. Així és, que ens hem de prestar desinteres-

sadament a que la nostra sang sigui extreta en pro d'aquesta finalitat tan altament humana. No solament hem de donar la nostra sang per a retornar la vida als nostres braus lluitadors, sinó que també ací, a la reraguarda, hem d'imposar-nos aquesta missió.

No perdem de vista, que la nostra ciutat el mateix que les altres de la resta de Catalunya, es troba avui amenaçada pel nostre enemic comú: el feixisme. Ell, en la seva davallada... presagi d'impotència, no podent assolir els objectius del seu triomf, per mitjà dels negres monstres de l'aire llançaran el virus del seu odi barrejat amb plom i foc sobre les ciutats oberetes i en la seva carn adolorida hi deixarà marcat el seu baf destructor. La teva companya, la teva filla, la teva mare o els teus germans, si arriba a produir-se, poden ésser víctimes d'un criminal bombardeig, i aleshores, veritat que et plaurà que altres persones plenes d'abnegació donin la seva sang per a retornar-los la vida? Doncs tu, a la reraguarda, has de garantir amb el teu esforç, també les vides d'aquestes mares, d'aquests fills, d'aquestes companyes dels nostres valents germans què, amb peu de guerra sempre, i amatents amb l'arma al braç, vetllen per la nostra seguretat, impeding a costa d'un immens devesall de sang que la riuada turbulenta del feixisme pugui estendre's en els camps d'ibèria.

Sense perdre temps, mobilitza't a la reraguarda, formant part d'aquest bloc tan necessari per als casos essentals a què s'està gestant per quan es presenti el moment. A la Mutualitat Aliança Mataronina ànima d'aquest generós iniciament, li cal comptar amb un crescut nombre de donadors de sang, car quan l'agonia del feixisme resti ben accentuada davant els ulls del món, és quan podem sofrir la sort tràgica de les convulsions d'un atac aeri o bé d'un bombardeig pels vaixells pirates, amb l'intent de sembrar el pànic i la desmoralització a la reraguarda. Cal prendre mesures enèrgiques abans que això es presenti, amb el fi d'estalviar víctimes innoents de la metralla feixista.

En nom, doncs, d'aquest esperit enlairat d'esforç i sacrifici, fem una extensa campanya per tal que podem portar endavant aquesta obra netament antifeixista i al mateix temps servir de ferm suport als nostres companys i familiars que, donen la vida i la sang en els camps de combat... amb una consigna als llavis i una esperança latent al cor: vèncer a costa del que sia, al Feixisme i l'escòria que el rodeja, deshonra avui de la civilització humana.

Ciutat, abril del 1937.

Ramir Viñas

Informació del dia

Facilitada per les Agències FABRA i FEBUS per conferències telefòniques

Una mina submarina recollida

Al cap d'un mes d'atacar pel Nord, els feixistes no s'han mogut de 30 quilometres de Durango

El pillatge dels rebels sobre el patrimoni espanyol

Barcelona

4 tarda

Hi hagué o no agressió

Els diaris d'ahir publicaven una notícia segons la qual un estranger havia intentat agredir el Comissari general d'Ordre Públic, Rodríguez Salas.

El cap de serveis, Dionís Eroles, ha donat una nota als periodistes desmentint aquesta versió.—Fabra.

Els assassinats d'ahir

El Conseller de Treball, Vidiella, ha parlat amb els periodistes i s'ha condolgut de l'assassinat del seu secretari i de dos més que foren trobats en altres indrets.

Ha dit que calia acabar amb els incontrolats que d'una manera tan vil van regant de sang obrera la rera-guarda.—Fabra.

Gitaneries

Al carrer de la Marina ha tingut lloc una veritable batalla campal entre gitano.

Han sortit a relluir pistoles, ganivets i altres eines i entre crits i rences s'han disparat un bon nombre de trets.

Com a resultat hi ha hagut un mort, tres ferits greus i quatre engarjolats.—Fabra.

Una mina submarina

Ha estat remolcada una mina submarina de 150 quilos fins al port de Barcelona. Fou trobada en alta mar i portada fins als banys de Sant Sebastià.—Fabra.

Una baralla?

Aquesta matinada, al carrer d'Escudellers, ha estat trobat el cadàver d'un home que presentava diverses ferides d'arma de foc.—Fabra.

Les operacions a Aragó

En el comunicat oficial d'aquest migdia s'esmenten vols sobre les posicions enemigues d'Osca per l'aviació lleial, i que s'han passat 15 soldats amb armament pel sector de Farlete.—Fabra.

GLUFIX

La única pasta per enganxar,
insoluble a l'aigua.

Substitueix els líquids, gomes, etc.
Adhereix perfectament, vidre, marbre,
metalls, fusta, cartó i paper.

Demaneu-lo arreu.

Madrid

8'00 tarda

La lluita antifeixista

Espanya, potència del món

VALENCIA.—L'escriptor anglès Stevens Spender en un article publicat al «Daily Workers» diu que creu en la victòria del Govern espanyol.

Quan el Govern hagi guanyat la guerra la República espanyola serà una de les potències de l'aire més fortes del món.—Febus.

Els ajudants «nacionals»

VALENCIA.—Se sap que el servei secret de Franco està dirigit pel coronel Karl Von Kau, que fou durant la guerra de 1914 ajudant del cap de l'espionatge alemany.—Febus.

Aquell Quiñones

VALENCIA.—Es confirma que Quiñones de León és el representant polític de Salamanca a París i ocupa a l'hotel X una sèrie d'habitacions, la majoria de les quals serveixen d'oficines. La seva secretaria particular està composta de quinze persones.

Quiñones de León és solament el cap nominal, perquè en realitat el que dirigeix la representació diplomàtica del país a França és un tal Rodés, diputat català, ex-ministre de Instrucció Pública de Primo de Rivera.

Entre els ajudants de Rodés i Callejón hi ha un oficial austríac i un alemany; aquest amaga la seva identitat sota el nom de Schultz.—Febus.

Del camp rebel

VALENCIA.—La Junta facciosa de Burgos, amb data 10 de març darrer dictà el següent decret:

Tots els articles empenyats d'or i les seves eleccions deuran ésser lliurats al Banc d'Espanya de Sevilla el qual pagarà als creditors l'import del deute. Els propietaris dels articles empenyats podran reclamar en el termini de tres dies la diferència entre el valor de l'article i l'import del deute. El producte d'aquesta diferència deura ésser ingressat a la subscripció per a l'exèrcit nacionalista.

Aquest decret bé pot qualificar-se d'impost forçós a la pobresa i d'ell

resulta que el principal contingent de clients dels Monts de Pietat i cases particulars d'empenyament que no el dona precisament la classe adinerada surten perjudicats, afavorint per altra part un robatori descarat dels humils que per necessitat es veieren obligats a empenyorar-los en la majoria dels cassos i en citar objectes d'or i les seves semblances ho fa perquè ningú no s'escapi al decret esmentat.—Febus.

El pillatge dels rebels

VALENCIA.—«Le Peuple» de Brussel·les del 19 d'abril inserta aquesta informació sensacional:

En aquest moment es porten a cap violentes campanyes de premsa amb motiu d'un escàndol artístic que posa en commoció a tot el món culte.

No és un secret per a ningú a Anglaterra que l'obra mestra d'El Greco «El entierro del conde de Orgaz» es troba actualment a Londres per a ésser oferta en venda pública. El «Times» s'ha dirigit a aquest fi a l'Ambaixador d'Espanya per a obtenir aclaracions. La resposta no deixa lloc a dubtes. El Govern espanyol no posa en venda ni una sola obra d'art. Si el referit quadre es troba a Londres certament que no ha estat tramès pel Govern legítim. Quan els rebels s'apoderaren de Toledo l'obra es trobava a l'església de Santo Tomé. Per altre part sabem de font absolutament segura, per un camarada que participà en la defensa de Toledo que intentà inútilment salvar el gran llenç, que el quadre es trobava encara a l'església una hora abans que els rebels entressin a la ciutat.

La única veritat és que Franco s'ha apoderat de «El Greco» pertanyent al patrimoni del país, per a obtenir diner tot seguit.—Febus.

5 tarda

Les operacions al Centre

MADRID.—Durant el matí l'enemic ha atacat amb alguna violència al sector del Jarama essent rebutjat amb nombroses pèrdues. En els altres sectors no es té notícia de cap operació interessant.—Fabra.

L'atac a Bilbao

BILBAO.—Fa un mes va començar l'ofensiva dels rebels contra el País Basc. Moia va llançar-se pel sector de Durango creient que fàcilment podria entrar-hi i seguir cap a Bilbao en poques hores. Actualment malgrat els furiosos atacs no s'han mogut de 30 quilòmetres de Durango. Posteriorment atacaren pel cantó oposat, o sigui Eibar, Elorrio i Ergüeta, però malgrat la forta pressió que desenrotllaren tampoc no han pogut passar. Tots tres pobles segueixen en poder dels bascos. La línia de foc segueix a les demarcacions de les províncies de Guipúscoa i Alava.

L'enemic ha atacat però li ha costat pèrdues quantiosíssimes, tan en material com en homes.—Fabra.

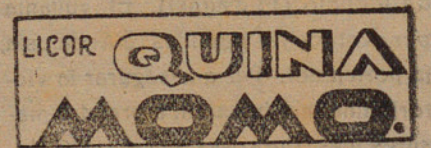
Una nota del Govern basc

BILBAO.—El Govern es reuní ahir i a la sortida facilitaren una nota amb la qual, després d'examinar la qüestió militar, conferiren al Conseller de Defensa la confiança per seguir en la tasca de defensar el país contra el feixisme.

La situació ha millorat notablement des de tots els punts de vista.—Fabra.

Vaixells anglesos

BILBAO.—Els ports del nord a poder del Govern, es troben en plena activitat, car nombrosos vaixells descarreguen i carreguen mercaderies.—Fabra.

Estranger

3 tarda

Desmentiment

PARIS.—La Delegació del País Basc a França desmenteix rodona i qualifica d'absurdes les notícies publicades per la premsa dretana, segons les quals el President Aguirre havia entrat en negociacions amb els facciosos per a la rendició de Bilbao.—Fabra.

El canvi de presoners

LONDRES.—L'enviat especial de l'Agència Reuter a Espanya transmet, des de Baiona, la següent interessant informació referent a les negociacions que es desenrotllaren, sense arribar a un acord, per a un canvi de presoners entre els lleials i rebels, i que

(Segueix a la plana 5)

La Mútua Confederal de la C.N.T.

posa a coneixement de totes les col·lectivitats, tallers i fàbriques controlades, que abans de formalitzar cap contracte amb Mútua o Companyia d'Assegurances d'accidents i malalties, consulti prèviament al delegat de la dita Mútua d'aquest parití

Francesc Caldas

Ronda de Prim, 78

La qüestió de les subsistències

Una nota de la Conselleria de Proveïments

Conforme ha estat fet públic, la indústria Panificadora de Mataró queda col·lectivitzada a partir del dia 27. En crear-se aquesta nova situació motiva que la Conselleria de Proveïments municipal cessi en el seu comès de facilitar als flequers la farina, com així ha vingut fent-ho des d'alguns mesos ençà. En aquesta nova organització la farina serà facilitada directament a la col·lectivitat panificadora per la Delegació Comarcal de la Conselleria de Proveïments del Govern de la Generalitat de Catalunya a la Comarca del Maresme. Es oportú, així, aprofitar aquesta circumstància de traspasar de mans una funció essencialíssima per al proveïment de la Ciutat, per posar a tot el veïnat al corrent del curs que en aquests darrers mesos ha seguit la Conselleria de Proveïments municipal en el proveïment d'un article alimentari de tanta necessitat com és el pa.

En la realitat que l'aprovisionament alimentari de Mataró es plantejava, pel que es refereix al consum de pa, en contrast amb la realitat del mercat majorista o d'origen i ateses les circumstàncies especials que degut a la transformació social existent arreu de Catalunya i que va tenir, com a conseqüència primera, el capgirament absolut de la manera tradicional d'efectuar les transaccions cerealistes o farineres, la Conselleria Municipal de Proveïments, va orientar la provisió de farina en el sentit d'obtenir-ne, fos com fos, malgrat que, per a això, fos necessari arribar als sacrificis econòmics més durs, amb tot i que les seves possibilitats econòmiques eren reduïdes i limitades, amb el fi que el poble de Mataró pogués adquirir el pa a un preu, fins a cert punt assequible, malgrat la puja experimentada. Que aquest fi ha estat assolit ho demostra, de manera simple, la diferència de preus existents entre els vigents a la nostra ciutat, comparant-los amb els que han estat en vigor a la capital i, fins i tot, en pobles de la nostra Comarca, on han hagut de pagar el pa a preus molt superiors als nostres.

Aquest resultat, però, ha estat obtingut a costa de sacrificis econòmics, a càrrec, naturalment, de la Conselleria.

De les dades obrants a la Conselleria extreiem les següents:

Febrer.—Import de la farina adquirida . . .	29.108'60 ptes.
Despeses generals i de transport . . .	4.899'30 >
Valor vendes farina	34.007'90 >
Diferència en perjudici Conselleria . . .	24.493'05 >
Març.—Import de la farina adquirida . . .	99.165'85 ptes.
Despeses generals i de transport . . .	7.113'00 >
	106.278'85 >
Valor vendes farina	91.865'00 >
Diferència en perjudici Conselleria . . .	14.413'85 >
Abril, fins el dia 24.—Imp. farina adquida.	69.339'20 ptes.
Despeses generals i de transport . . .	1.704'90 >
	71.044'10 >
Valor vendes farina	83.787'40 >
Diferència favor Conselleria	12.743'30 >

El resum d'aquests tres mesos és com segueix:

Total pèrdues de la Conselleria . . .	23.928'70 ptes.
Total guanys de la Conselleria . . .	12.743'30 >
Pèrdues en total . . .	11.185'40 >

Aquestes dades que es fan públiques comencen en el mes de febrer, perquè en 31 de gener es va cloure el balanç de la Conselleria.

La Conselleria, per assortir les necessitats de Mataró, va contractar farines en diversos llocs i a preus molt diferents. En sentit general, aquests tenien tendència a augmentar, però com que aquest mal general no podia tenir-se per un obstacle que privés al veïnat de Mataró d'un aliment tan essencial, la Conse-

lleria, va creure sempre millor adquirir la primera matèria al millor preu que bonament resultés, allargant tot el que fos possible el moment fatal d'haver d'augmentar el preu del pa al poble.

En aquest ordre, la Conselleria va aplicar la següent escala de preus: fins el 2 de març la farina es va vendre als forners a 67 per cent; fins el dia 8 del mateix mes, a 72 per cent, i des d'aquesta data fins a l'actualitat a 95 per cent.

En una senzilla comprovació del resultat mensual obtingut per la Conselleria, en qualsevol d'aquests mesos, es confirma la política beneficiosa pel poble que s'ha seguit, i com una il·lustració més, podem afegir que del càlcul d'un escandall com ha resultat del blat molturat per compte de la Conselleria, ens trobem que els 100 quilos sortien a 93'50 i foren cedits als flequers al preu de 95 per cent, sense sumar-hi despeses generals, locals com repartiment, personal, administració, etc.

Després de la disposició adoptada per Comorera incautant-se de les farineres i com a conseqüència directa de la qual, el poble de Mataró va haver de soportar la privació de pa per bastants dies, la Conselleria Municipal de Proveïments, adoptà l'únic camí que legalment li quedava practicable, i començà a adquirir farina comprada per la Generalitat per la mediació del Delegat Comercial d'aquesta, a la localitat. El dia 6 de març es va efectuar la primera operació que fou de blat, a 75 per cent, el qual molturat, resultà a 86'30 per cent i fou venut als flequers a 95 per cent. La primera compra directe de farina efectuada a la Delegació fou el següent dia, 12 de març, al preu de 90 ptes. per cent, continuant aquest preu fins el dia 5 d'abril que la Delegació va facturar-la a 70 ptes. per cent, per a tornar a 90 el dia 9 a l'actualitat.

El per què la Delegació no va mantenir aquest preu més avantatjós, és el que intentarem explicar:

El Delegat manifestà a la Conselleria Municipal que si aquesta abaixava el pa, es comprometia a servir 650 sacs de farina a 70 per cent. Aquesta notificació la va rebre el Conseller la vigília d'empendre un viatge a l'Aragó, motivat, precisament, per la carència absoluta de farina; no es donaren les ordres de baixa perquè la fixació del preu del pa és qüestió de competència del Comitè Permanent Municipal, i amb la intenció de procedir en ordre a aquesta lògica, quan tornés, però aleshores va tenir la sorpresa de veure que la segona factura d'aquest ajut de farina venia facturada a 90 ptes., en lloc de 70, conforme al compromís adquirit pel Delegat de Proveïments.

Altrament, no cal perdre de vista que la nova fixació del preu del pa inferior a l'existent, havia de fer-se sense lesionar a una part de veïnat i afavorir a l'altra. Havent-hi la modalitat d'expandre el pa racionat en peces de 200 grams, hauria succeït que, de fer-se la baixa en termes generals només s'hauria afavorit a les famílies que adquirissin peces de pa que sumessin el quilo. Per tant, era necessari un estudi més detingut, i no realitzable, de cap de les maneres, en absència del Conseller.

De manera que, en lògica, cal convenir que si el Delegat de Proveïments hagués tingut uns dies de calma, no molts, el veïnat de Mataró hauria pogut gaudir-se de la rebaixa corresponent al nou preu de la farina. Amb tot, no es pot perdre de vista que aquesta rebaixa no es prometia com a duradora.

Només hauria pogut mantenir-se fins a l'esgotament de 650 saques; ¿i després?

No hauria quedat altre recurs que tornar a un augment de preu, excepte en el cas que el Delegat, amb el mateix criteri que l'aplicat per la Conselleria, hagués acceptat al seu càrrec els perjudicis econòmics que es deriven de mantenir un preu inferior al de cost o bé refiar-se que els perjudicis anessin a càrrec, altra vegada, de la Conselleria, cosa que aquesta, amb la convicció de servir al poble de Mataró no hauria tingut inconvenient acceptar.

El Conseller de Proveïments,
JOSEP RABAT

La venda del pa

AVIS

Havent-se col·lectivitzat la Indústria del Pa en la nostra ciutat, es posa a coneixement de tots els ciutadans que a partir de demà dia 27 del corrent, solament restaran obertes per a la venda del pa, les següents sucursals:

- Sucursal núm. 1. - Carrer Mutuallitat, n.º 54 (a. Montserrat).
  - Sucursal núm. 2. - Centre de producció (no hi ha venda).
  - Sucursal núm. 3. - Carrer Dr. Ferran, n.º 23 (a. Palma).
  - Sucursal núm. 4. - Carrer Salvador Seguí, n.º 4 (a. Porta Batlleix).
  - Sucursal núm. 5. - Carrer Francesc Layret, n.º 8 (a. St. Benet).
  - Sucursal núm. 6. - Rambla de Mendizábal, 54 (a. Riera).
  - Sucursal núm. 7. - Carrer Francesc Layret, 31 (a. St. Josep).
  - Sucursal núm. 8. - Carrer Ignasi Iglésies, 9 (a. Bda. Felíu).
  - Sucursal núm. 9. - Carrer Rafael Casanova, 29 (a. St. Isidor).
  - Sucursal núm. 10. - Carrer Fermí Galan, 129 (a. Habana).
  - Sucursal núm. 11. - Carrer Prat de la Riba, 10 (a. Puerto Rico).
  - Sucursal núm. 12. - Carrer Fermí Galan, 239 (a. Camí Real).
  - Sucursal núm. 13. - Carrer Biada, 13 (a. St. Antoni).
  - Sucursal núm. 14. - Carrer Fermí Galan, 462 (a. carrer de la Mercè).
  - Sucursal núm. 15. - Carrer Amadeu Vives, 31 (a. Cucufate).
  - Sucursal núm. 16. - Carrer Bakunin, 25 (a. Fra Lluís Leon).
  - Sucursal núm. 17. - Carrer Francesc Macià, 86 (a. carrer Argentona).
- Les quals restaran obertes tots els dies que hi hagi pa i amb el següent horari:
Pa català: de dos quarts de 12 a dos

quarts de 2 del migdia i de 6 a 8 de la tarda.

Pa de viena: de 7 a 8 del matí.

El que posem a coneixement de tots els ciutadans pels efectes conseqüents.

Mataró, 24 d'abril del 1937.

El Consell d'Empresa

NO OBLIDIN QUE SÓN

4

els volums de que es compon en exemplar de

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Baixly, Baillière - Riera)

Edició del Comerç, Indústria, Professions, etc. d'Espanya i Possezzions

Unes 5.800 pàgines

Més de 3.500.000 de dades

Mapes Geogràfics - Índexs

Societat Estrangera

e pel Directori Universal

Preu d'un exemplar complet:

CENT PESSETES

(trase de port a tota Espanya)

Si vol anunciar eficaçment

anuncii en aquest Anuari!

Agència Baixly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.

Enric Granados, 33 y 35 - BARCELONA

ANUNCI U A

llibertat

ATENCIÓ!

Quan vagi a Barcelona

faci una visita als «MAGATZEMS JORBA» als que hi trobarà tot quant pugui interessar-li, a preus, com sempre, els més convenients

Café-Bar-Restaurant

Instal·lat a la gran terrassa

Esmerat servei a la carta i coberts des de 5'50 pessetes. :- Especialitat en lonxs i banquets

Cuina excel·lent - Direcció: "Nouvel Hôtel,"

Obert durant les hores hàbils per al comerç.

MAGATZEMS JORBA

IMPREMTA

MINERVA

MATERIALS PER A PINTURA I DIBUIX

ESTILOGRÀFIQUES

OBJECTES PER A REGAL

Material Escolar

PREUS REDUITS

BARCELONA, 13

TELEFON 255

M A T A R Ó

TREBALLS DE TOTA MENA EN EL RAM

DE SASTRERIA

Cooperativa d'Obrers Sastres

REBUDES LES NOVETATS DE
PRIMAVERA I ESTIU

Carrer de Fermí Galán núm. 331 - Mataró

Informació del dia

(Vé de la plana 2)

fracassaren degut a la intransigència d'aquests darrers.

El passat mes de febrer, els caps rebels de Salamanca demanaren a l'ambaixada de l'Argentina a Espanya que designés un representant per als intents de negociació per al canvi de presoners «no condemnats encara o condemnables», insistint en què el canvi es limités a aquesta categoria de presoners.

L'ambaixada argentina accedí, posant-se en contacte amb el representant a Baiona del Govern del País Basc, el qual demanà immediatament instruccions al President Aguirre.

Aquest darrer sol·licità de l'ambaixador britànic, sir Henry Chilton, que obrés en el seu nom i representació, al qual efecte li trameté una lletra fixant les següents condicions:

Primera. — Serien objecte de canvi tots els presoners condemnats o condemnables, fos la que fos la pena, sobre la base d'una reciprocitat absoluta.

Segona. — Les dues bandes es comprometien a renunciar al bombardeig de les poblacions obertes.

Transcorregueren moltes setmanes, i, finalment, els caps rebels de Salamanca rebutjaren aquestes condicions dient que «no es podien desviar dels principis militars essencials en la direcció de la guerra». — Fabra.

DARRERA HORA

5:45 tarda

L'esquadra republicana actua

VALENCIA. — Segons un comunicat de Marina i Aire divendres sortiren de Cartagena el cuirassat «Jaime I», els creuers «Méndez Núñez», «Libertad» i «Sánchez Barcáiztegui» i 7 destroyers per tal d'anar a efectuar bombardeigs al sud d'Espanya.

Establiren diversos grups i durant tres hores efectuaren més de mil disparos sobre la costa des de Motril fins a Salvareño.

Els efectes del bombardeig foren contundents sobretot al port de Màlaga on destruïren el port, dipòsits de la Campsa i les fàbriques de sucre.

De Màlaga s'alçaren dos aparells facciosos un dels quals fou abatut. El creuer alemany «Leipzig» actuà constantment fent d'espia ja que es captaven tots els seus radis emesos en ones de cinc metres.

Diumenge al matí l'esquadra entrà a Cartagena de retorn i a unes trenta milles abans entaulà combat contra dos creuers facciosos sense cap novetat per la nostra part. — Febus.

Els assetjats del Santuari

ANDUJAR. — Amb autorització del ministre de la Guerra, s'entaulà negociació amb els assetjats del Santuari de la Virgen de la Cabeza per tal d'evacuar dones, criatures i ferits. Els delegats rebels que eren un finent i un sargent de la Guàrdia civil pretenien que es portessin en terreny ocupat pels facciosos. Davant les pretensions absurdes dels assetjats es reprengueren les hostilitats altra vegada. — Febus.

Nerviositats

CASTELLÓ. — En alguns pobles de la provincia, especialment a Santa Elena i Villafranca del Cid, s'han produït incidents entre els representants de les organitzacions sindicals per la qual cosa es trameté força i es restablí l'ordre a mitja nit d'ahir. — Febus.

Més vaixells

BILBAO. — Avui han entrat dos vaixells anglesos amb abundant càrrega de queviures. A Santander n'hi han arribat, també avui, dos més. — Febus.

Que passa a Granada?

MADRID. — Se sap que a Granada s'han produït fets de gravetat extra-

ordinària durant els quals dos aparells d'aviació s'alçaren i llançaren bombes. Sembla confirmar-se que es tracta d'una sublevació militar d'importància. — Febus.

Molt important

Servei de trameses al front

Recordem a tots els ciutadans que l'expedició que surt periòdicament per a portar encàrrecs als milicians que lluiten al front d'Aragó, marxa d'ara endavant tots els dijous, o sigui una vegada a la setmana.

El proper dijous anirà al sector de Osca.

Tots els que desitgin trametre encàrrecs per a aquesta expedició, poden deixar-los fins dimecres al vespre, a nom de Francesc Nonell i Josep Sivilla a la nova adreça, carrer de Sant Josep n.º 10.

També advertim que poden recollir-se des del dilluns, els paquets que, de retorn, adrecen els milicians a llurs famílies, a l'adreça d'aquest servei, carrer de Sant Josep, n.º 10.

Les hores per a rebre i tornar paquets seran cada dia de 10 a 1 del matí i de 4 a 8 de la tarda.

Avis important

Advertim als nostres comunicants que si volen veure llurs notes publicades el mateix dia, cal que ens les trametin abans de les 4 de la tarda. Només així els podrem complaure, com és el nostre desig, mentre no ens privi de fer-ho l'extensió del comunicat.

Cal tenir present que les notes han d'ésser escrites amb tinta i per una sola cara del paper.

Dr. R. Perpinyà - Oculista

AJUDANT DEL DOCTOR LAPERSONE DE PARIS

MATARÓ

Sant Agustí, 53
Dimecres, de 11 a 1. Dissabtes, de 5 a 7

BARCELONA

Provença, 185, 1.º, 2.º entre Aribau i Universitat
De 4 a 7 tarda

TELEFON 72554

LLEGIU

LLIBERTAT

ELS ESPORTS

Futbol

AL CAMP DEL C. E. SOLER

El partit d'infantils entre la Penya X i l'Illuro corresponent al campionat infantil que s'està disputant va atreure ahir matí bastant públic al terreny del C. E. Soler. L'encontre resultà ben interessat i competitiu, com ho indica el resultat: empat a dos.

Lliga Comarcal Catalana

CAMP DEL MARTINENC

Ahir a la tarda es jugà al camp del Martinenc l'anunciat encontre entre el titular i l'Illuro corresponent a la Lliga Comarcal Catalana.

Com era de preveure — per ara no es poden esperar victòries en terrenys forasters de categoria pels voluntaríssims jugadors mataronins, però tot anirà venint — el Martinenc guanyà per 2 a 0, resultat bastant acceptable i que permet esperar que el proper diumenge els mataronins obtinguin la revenja.

El partit fou arbitrat per Blanes i els equips es formaren com segueixen:

Martinenc: Alemany, Catafeu, Puerto, Lorenzo, Navarro, Flaquer, Vilaseca, Pueyo, Sala, Carreres i Creus.

Illuro: Cucurella, Güell, Biel, Amat, Floris, Monpart, Buch, Palomer, Aranyó, Petit i Torres.

Informació local

DIETARI

Ho hem constatat algunes vegades: Mataró viu d'esquena a la mar. Res no ha estat propici a fer canviar aquesta posició. La mar ha estat un tema de teatre o trasant llarg d'alguns pintors. Hem de recordar que, mataroní de socarell, Rafel Estrany ha trencat la tradició i ha fet de la mar un tema constant en les seves pintures i als seus al·luaforts. Però, en general, la ciutat no sabla res de la platja i de mar.

D'uns quants estlus ençà la mar ha estat un pretext per anar hi a fer un arros i de passada rentar-s'hi els peus. Però en resum, la mar és oblidada. Parlar del Passeig Marítim sembla una cosa de l'altre món.

**

En canvi els dimenges del Parc són ja una institució mataronina. Tot és propici: Els arbres, el redós i àdhuc de tant en tant els concerts de la Banda —

A.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR

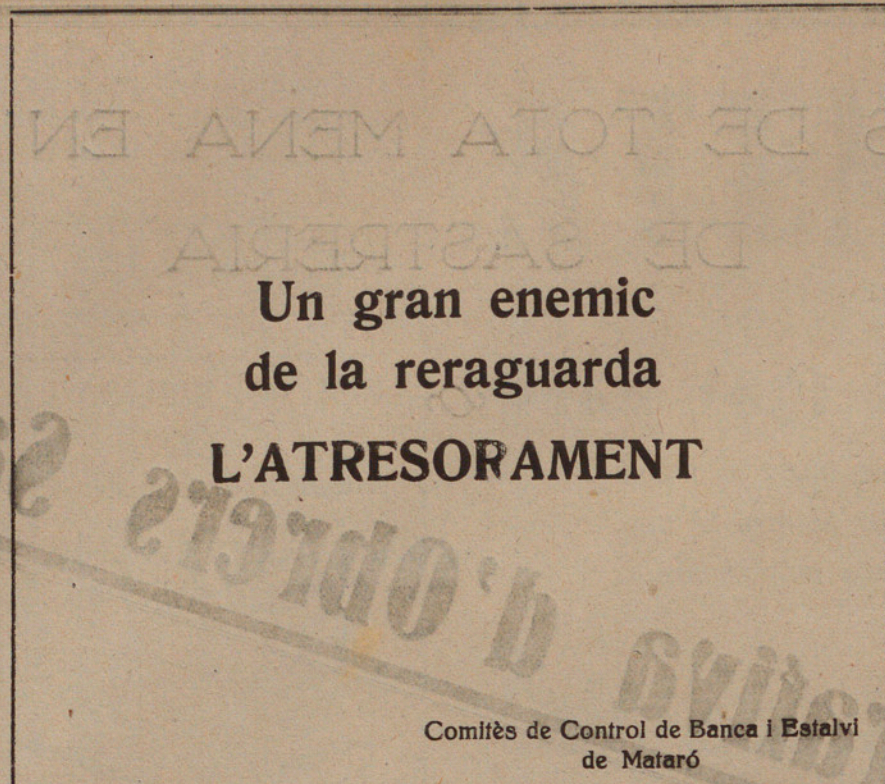
de l'casa xeressana

MORALES PAREJA

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

EL RESULTAT DE LA TÓMBOLA.—La Comissió Organitzadora de la Tómbola a profit d'Obres d'Assistència Social, feu entrega el divendres dia 23 del corrent, a mans de l'Alcalde de nostra Ciutat, la quantitat de cinc mil pessetes producte net del recaptat en la Tómbola esmentada.

Alguns dels objectes que no foren recollits al seu temps pels afortunats, i que resten a poder de la Comissió,

Un gran enemic de la reraguarda

L'ATRESORAMENT

Comitès de Control de Banca i Estalvi
de Mataró

seran sortejats en una festa a profit de Assistència Social, que properament anunciaran.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENCS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

NOTA DE LA CONSELLERIA DE DEFENSA (Oficines: Miquel Bakunin (Churruga), 73.—Són pregats tots els ciutadans compresos en el decret de mobilització de la Generalitat de Catalunya pertanyents als diferents grups d'instrucció d'aquesta ciutat, a personar-se qualsevol dia feiner de 6 a 8 del vespre a aquestes oficines a fi de poder-los lliurar el corresponent certificat d'instrucció.

Mataró, 21 d'abril del 1937.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:

CONYAC POPULAR

CONYAC EXTRA Morales Pareja

CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

REUNIÓ AL P. S. U.—Aquesta nit, a les nou, es reuniran a la Casa del Poble totes les cèl·lules que componen el Ròdi de Mataró del Partit Socialista Unificat.

Per la urgència i importància dels afers a tractar, es recorda als afiliats l'obligació que tenen d'assistir-hi.

—Qui ven més paraigües a Mataró?

La Cartuja de Sevilla.

Sempre models nous.

SECCIÓ P. O. U. M. MATARÓ.—El dia 21 de l'actual es celebrà a la sala d'actes del P. O. U. M. l'Assemblea ordinària corresponent al actual any.

Després d'informar els diferents secretariats de llur tasca amb els debats corresponents, es féu l'elecció dels membres que compondran el nou Comitè Local de la Secció de Mataró el qual queda constituït amb els camarades següents:

Joan Macià, secretari polític; Eduard Escalera, secretari administratiu; Josep Duart, secretari de Pro-

paganda; Sebastià Rodón, secretari sindical; Lluís Bancells, secretari Militar; Francesc Mollà, delegat jove; Albert Puig, representant de la minoria municipal; Frederic Vilarnau, Delegat del S. R. del P. O. U. M.; Francesca Renu, Delegada S. Feminal.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO»

MORALES PAREJA - XERES

Dipositari: MARTÍ FITÉ — MATARÓ

SERVEI DE PAQUETS AL FRONT.—El servei de paquets al front ens assabenta que té un paquet amb la següent adreça:

Pablo Galtés, División Francisco Ascaso, 2.º Regimiento, 2.º batallón, Banaries (Huesca).

Els interessats són pregats de passar-lo a recollir a l'oficina de paquets al front, Francesc Layret (Sant Josep).

AJUNTAMENT DE MATARÓ

Conselleria de Proveïments

AVIS

Es posa a coneixement de tots els comerciants venedors de la localitat que havent-se perdut les targetes de racionament a nom dels ciutadans Jaume Fedó Carbó, Salvador Gómez Lluch, Vicenç Cabruja Aparici, Miquel Oliver Ramon, Esteve Carbonell Carré i Sebastià Pérez Martín, aquestes no seran vàlides a no ésser que siguin fets amb tinta vermella els noms, cognoms i nombre de familiars.

Mataró 26 d'abril de 1937.

El Conseller Regidor

LLIBERTAT

Es troba de venda en els llocs següents.

LLIBRERIA MINERVA

Carrer de Barcelona, 13

LLIBRERIA TRIA

Rambla de Castelar, 28

LLIBRERIA H. ABADAL

Rambla Mendizábal, 48

LLIBRERIA ILURO

Rambla Mendizábal, 40

COOPERATIVA DE VENDEDORS DE PERIODICS

F. Layret (St. Josep), 27

Conselleria de Defensa

SOCIETAT COLOMBÓFILA MISSATGERA DE MATARÓ

AVIS

Es posa a coneixement de tots aquells que tenen coloms missatgers i de vol, tant si es tenen tancats com si els tenen aviats, que per disposició de la Conselleria de Defensa deuran quedar, dintre de breus dies rigorosament controlats.

Aquesta Societat, recentment constituïda, cuidarà de portar l'esmentat Control, pel que es comunica passin tot seguit a inscriure's com a socis declarant a l'ensem els corresponents efectius en llurs colomars, per tal de formar l'estadística que deura trametre's immediatament a l'esmentada Conselleria.

Per informacions i inscripció cal dirigir-se a Josep Manén, carrer de Fermí Galán, 417 (estanc) tots els dies o bé al local social, Plaça de la Llibertat 3 i 4 (Acadèmia Cots) tots els dijous a les deu de la nit.

Ajuntament de Mataró

Servets d'Assistència Social

Grup dels Invàlids

Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic en general que en el sorteig efectuat avui a les Cases Consistorials, corresponent al dia 24 d'abril del 1937, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Alcaldia, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 571

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

071 - 171 - 271 - 371 - 471 - 671 - 771 - 871 - 971.

Mataró, 24 d'abril del 1937.

El Conseller d'Assistència Municipal, Josep Serra.

Socors Roig del P.O.U.M.

Donatius del mes de març

Suma anterior	813'75
V. Esteve	10'—
F. Puig	1'—
D. Gomis	1'—
R. Gomà	5'—
M. Ros	5'—
Bragolat	5'—
M. M.	1'—
Vda. Bruguera	2'—
J. Duard	2'50
J. Macià	2'—
F. Carbonell	13'—
F. Roy	2'—
A. Rodrigo	30'50
E. Escalera	2'—
P. Font	25'—
C. Sanchez	25'—
Institut 2.º on Ensenyament	78'—
A. Cros	0'50
Ll. Bancells	1'—
I. Morral	1'—
Suma i segueix	1026'25

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ